

Projecte de decret XX/2022, de XX de XXXX, d'aprovació del Pla General de Ports de les Illes Balears (V.3)

I

El sistema portuari autonòmic es regula en la Llei 10/2005, de 21 de juny, de ports de les Illes Balears, a l'empara de l'article 30.5 de la Llei orgànica 1/2007, de 28 de febrer, de reforma de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears, que atribueix a la Comunitat Autònoma la competència exclusiva en matèria de ports no qualificats d'interès general per l'Estat i de ports de refugi i esportius. En aquest sistema conflueixen també altres competències estatutàries com les que preveuen els apartats 3, 4, 6, 11, 12 i 21 del mateix precepte.

D'acord amb aquestes previsions, la Llei 10/2005 estableix que, en el marc de la direcció superior del Govern de les Illes Balears, correspon a la conselleria competent en la matèria orientar i controlar l'actuació de l'entitat Ports de les Illes Balears mitjançant la fixació de criteris i directrius de política portuària, i a aquesta entitat exercir les competències executives de l'Administració autonòmica.

L'entitat Ports de les Illes Balears es troba adscrita actualment a la Conselleria de Mobilitat i Habitatge en virtut del Decret 11/2021, de 15 de febrer, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

A fi d'impulsar la política sectorial, l'Administració portuària ha d'ajustar la seva actuació als principis que determina l'article 24 de la Llei 10/2005, com el foment de la participació dels agents econòmics i socials en el disseny d'aquesta política, la coordinació amb la resta d'administracions públiques amb interessos concurrents, la garantia de la seguretat de les persones usuàries o la utilització racional dels recursos naturals, com apunta també la Llei 14/2000, de 21 de desembre, d'ordenació territorial.

Com s'indica en la Llei 10/2005, el sector portuari és un sector de perfils propis, de gran importància per al desenvolupament econòmic i social de la comunitat autònoma. Per aquest motiu aquesta norma configura uns instruments de

G
O
I
B
/

planificació, projecció i ordenació propis, amb l'objectiu de garantir la prestació dels serveis públics que encomana i integrar en un sistema comú, eficaç i eficient els ports i instal·lacions portuàries i marítimes de competència de la Comunitat Autònoma, tant de gestió directa per Ports de les Illes Balears com els gestionats en règim de concessió.

Actualment, el Pla General de Ports de les Illes Balears constitueix el marc orientador per a aquesta ordenació i coordinació i, amb aquesta finalitat, els articles 25 i 27 de la Llei 10/2005 assignen a Ports de les Illes Balears la tramitació i aprovació inicial del Pla, i a la conselleria competent en la matèria elevar la proposta del Pla al Consell de Govern per a l'aprovació definitiva.

II

Amb anterioritat a l'entrada en vigor de la Llei 10/2005, els articles 65 i 66 de la Llei 6/1999, de 3 d'abril, de les directrius d'ordenació territorial de les Illes Balears i de mesures tributàries, preveïen que el Pla Director Sectorial del Transport de les Illes Balears duria a terme l'ordenació de les infraestructures portuàries, a fi de garantir la comunicació entre totes les illes, i prioritzaria l'ampliació i la millora de les infraestructures existents.

Aquests preceptes varen quedar sense efecte mitjançant la disposició addicional segona de la Llei 10/2005 i la disposició final segona de la Llei 4/2014, de 20 de juny, de transports terrestres i mobilitat sostenible de les Illes Balears; de la mateixa forma que la norma territorial cautelar, de 15 de novembre de 2002, prèvia a la formulació d'un pla director sectorial de ports esportius i instal·lacions nàutiques, figura prevista amb anterioritat en la normativa d'ordenació territorial.

Inicialment, mitjançant la Llei 10/2005 i el seu desplegament reglamentari, aprovat mitjançant el Decret 11/2011, de 18 de febrer, es va reservar als plans directors l'ordenació per a cadascun dels ports i instal·lacions marítimes de la Comunitat Autònoma; de manera que el gener de 2006 Ports de les Illes Balears va aprovar inicialment el Pla Director del Port de Sóller, que suspenia la vigència del Pla d'Utilització d'Espais Portuaris del port, aprovat mitjançant la Resolució de la consellera d'Obres Públiques, Habitatge i Transports de 18 de gener de 2005, i el desembre de 2006 va acordar elaborar el pla director del port de Ciutadella.

No obstant això, considerant la necessitat de disposar en primer lloc d'un instrument normatiu d'ordenació que reguli la incidència de la política sectorial en la política territorial i econòmica, no es va continuar amb la tramitació de tots dos plans directors. Es va elaborar un estudi previ de les necessitats del sector i es va modificar la Llei 10/2005 mitjançant la Llei 6/2014, de 18 de juliol, que suprimeix la figura del pla director i preveu el procés de planificació portuària a dos nivells, de manera progressiva.

G
O
I
B
/

D'una banda, el desenvolupament estratègic del sector mitjançant el Pla General de Ports, necessari per determinar les prioritats d'actuació de la política sectorial i valorar la integració d'aquestes actuacions en el territori, les implicacions urbanístiques així com l'impacte ambiental, econòmic i social.

I, de l'altra, una regulació més concreta i detallada mitjançant els plans d'ús i gestió que, en execució de les previsions del Pla General, han de delimitar el perímetre necessari de les zones de servei portuàries, que ha d'incloure la distribució dels usos i activitats prevists en aquestes i han de desenvolupar el sistema portuari; tenint en compte que per les seves característiques i finalitats no totes les instal·lacions portuàries requereixen el mateix tractament.

III

En el domini públic portuari conflueixen relacions d'índole diversa com activitats comercials, nauticoesportives, pesqueres, recreatives i d'oci marítim que, al seu torn, se subjecten a un règim específic. Amb el Pla General de Ports s'estableixen les condicions generals per al desenvolupament d'aquestes activitats i de les infraestructures portuàries i s'implanten actuacions determinades, atenent a les necessitats quantitatives i qualitatives de les diferents demandes en cada una de les illes, i considerant també l'arxipèlag en el seu conjunt.

Per a això, s'ha utilitzat com a referència el diagnòstic de la situació i l'anàlisi de l'evolució de la demanda i de les característiques de cadascuna de les instal·lacions que conté l'Estudi de demanda i anàlisi de necessitats del sector portuari de les Illes Balears esmentat, desenvolupat entre els anys 2014 i 2015, i actualitzat el 2018.

Es té en compte, entre altres aspectes, la tendència cap a un creixement sostingut de la mida de les embarcacions que repercuteix en l'increment de la superfície útil mitjana de nous amarratges i afecta, per tant, l'oferta futura; i es tendeix a un sistema propi amb vistes a un creixement sostenible de l'ús nauticoesportiu.

El Pla General de Ports pretén afavorir l'accés a la nàutica a la ciutadania de les Illes, desenvolupar una oferta nàutica de qualitat i competitiva i, al mateix temps, prioritzar la remodelació i millora de les infraestructures existents, principalment els espais d'aigua, ampliant la capacitat operativa d'aquestes, així com evitar l'ampliació o construcció de qualsevol instal·lació que pugui produir impactes ambientals negatius d'acord amb les necessitats de l'horitzó temporal del Pla.

Així, s'inclouen en el Pla altres mesures, amb criteris d'ocupació mínima del domini públic maritimoterrestre, per donar resposta a la necessitat real d'amarratges, tant de trànsit com de base, durant la vigència d'aquest; després de valorar totes les circumstàncies i necessitats socioeconòmiques, mediambientals i territorials que hi concorren, la capacitat nàutica física de la costa balear i la demanda existent.

Entre d'altres, es potencia l'ús de la xarxa de rampes d'avarada per accedir a la mar de les embarcacions amb remolc; la creació d'una xarxa de marines seques integrades en l'entorn, que preveu l'article 8.3 de la Llei 10/2005; l'ampliació dels camps de boies d'ancoratge en aigües contigües a les portuàries, que han tingut bona acollida entre les persones usuàries; la instal·lació de pantalans desmuntables per assumir la demanda en temporada alta i actuacions de reordenació d'alguns ports.

Així mateix, el Pla preveu mesures per optimitzar i millorar l'explotació portuària i solucionar els problemes existents d'operativitat, d'agitació o de manteniment de calats en els ports, per garantir la seguretat de les embarcacions i assignar més superfície d'aigua als pesquers en temporades de pesca de determinades espècies.

Al mateix temps, es persegueix reforçar la importància dels ports per al sector turístic, de manera que siguin un referent en la promoció de les illes, amb la millora de la qualitat dels serveis i l'ampliació de l'oferta, amb diversificació de preus.

En tractar-se d'espais oberts i polivalents, s'han d'incentivar en els ports usos compatibles amb l'entorn urbà en el qual s'emplacen, amb activitats complementàries a les portuàries que dinamitzen l'activitat econòmica local.

Atesa la interrelació amb els nuclis urbans, es pretén disposar d'una xarxa d'infraestructures accessible i millorar la integració funcional en aquests entorns, atenent a les demandes socials i mantenint la tradició marítima i identitat local.

D'acord amb l'article 9 de la Llei 12/2017, de 29 de desembre, d'urbanisme de les Illes Balears, els instruments de planejament urbanístic han de ser coherents amb les determinacions dels instruments d'ordenació territorial i de qualsevol altra legislació o planificació sectorial en què incideixin, i han de facilitar-ne el compliment.

A través dels instruments de planificació portuària, es procura articular el desenvolupament portuari amb l'ordenació dels diferents nuclis urbans i d'altres sistemes generals, sens perjudici de crear les condicions adequades per al desenvolupament eficaç dels serveis portuaris.

Un altre dels objectius que s'ha de destacar és que aquestes infraestructures possibilitin el foment del transport marítim interinsular i de curta distància, per donar compliment al que preveu la Llei 11/2010, de 2 de novembre, d'ordenació del transport marítim de les Illes Balears.

Respecte del component mediambiental del Pla, s'estudien les característiques del litoral balear i s'incorpora l'avaluació estratègica ambiental, que analitza els

G
O
I
B
/

efectes d'aquesta ordenació sobre el medi ambient. I s'inclou també el Pla d'Adaptació al Canvi Climàtic que exigeix la Llei 22/1988, de 28 de juliol, de costes, per valorar l'adequació de les infraestructures existents al canvi climàtic i la seva interacció amb el litoral.

Entre altres aspectes, el Pla contribueix a millorar les condicions ambientals en què es desenvolupen les operacions portuàries, com les de càrrega i descàrrega de pesca fresca, de mercaderies, d'embarcament i desembarcament de passatgers o la prestació del servei de reparació d'embarcacions.

Per tot això, es preveuen tant els espais de terra i d'aigua necessaris per a la prestació dels serveis portuaris i d'activitats complementàries en cadascuna de les infraestructures que recull el Pla, com una prospectiva sobre les necessitats de futur per a l'activitat portuària.

IV

Aquest Decret conté un article en virtut del qual s'aprova definitivament el Pla General de Ports de les Illes Balears, dues disposicions transitòries, una disposició derogatòria i dues disposicions finals.

La normativa del Pla consta de quatre capítols i un annex. El primer capítol conté les disposicions generals, el segon capítol regula els plans d'ús i gestió, el tercer capítol determina la classificació dels usos i, per últim, el quart es refereix al contingut substantiu i documental del Pla. L'annex recull les actuacions del Pla subjectes a condicionants i directrius per integrar els aspectes ambientals en el desenvolupament de les accions previstes.

La Conselleria de Mobilitat i Habitatge ha elaborat el Pla seguint els criteris que determina la Llei 10/2005 i els principis de bona regulació que es contenen en l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques i en l'article 49 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears.

En aquest sentit, compleix amb els principis de necessitat i eficàcia, en respondre a la necessitat de completar el marc normatiu per ordenar el sistema portuari que exigeix la Llei 10/2005, amb una identificació clara dels fins perseguits.

És conforme amb el principi de proporcionalitat en ajustar-se al contingut que determina la Llei esmentada per atendre la necessitat exposada i amb el principi de seguretat jurídica, per ser coherent amb l'ordenament jurídic en el qual s'insereix.

Així mateix, s'ha garantit el principi de transparència i s'ha fomentat el coneixement general d'aquesta norma, que també s'ajusta als principis d'eficiència, qualitat i simplificació, que no afecta les càrregues administratives.

G
O
I
B
/

El Pla es va aprovar inicialment mitjançant l'Acord del Consell d'Administració de Ports de les Illes Balears de 8 de juliol de 2021 i, segons el que preveuen els articles 12 i 24 de la Llei 10/2005, s'ha sotmès a informació pública, a consulta de les administracions interessades i a audiència de les persones interessades mitjançant les entitats que els representen; a més, s'han valorat totes les al·legacions i informes presentats, el que ha suposat la modificació d'elements concrets del Pla.

D'altra banda, tramitat el procediment d'avaluació ambiental, s'incorpora al Pla la declaració ambiental estratègica formulada mitjançant l'Acord de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears de 19 de maig de 2022 (BOIB núm. 89, de 9 de juliol de 2022). El Pla s'ha sotmès també a la valoració, facultativa, del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears (Dictamen 14/22, de 15 de juliol de 2022). I s'han sol·licitat els informes exigits per la normativa vigent, que inclouen

.....

Per tot l'exposat, a proposta del conseller de Mobilitat i Habitatge, i amb la deliberació prèvia del Consell de Govern en la sessió de ..., dict el següent

DECRET

Article únic

S'aprova definitivament el Pla General de Ports de les Illes Balears, que s'adjunta a aquest Decret.

Disposició transitòria primera **Projectes d'obra**

Les previsions del Pla General de Ports no són d'aplicació a totes aquelles actuacions la tramitació de les quals s'hagi iniciat a l'entrada en vigor d'aquest Decret, ni a les que es trobin incloses en els projectes aprovats d'adaptació a la Llei 10/2005, de 21 de juny, de ports de las Illes Balears, de les concessions atorgades per a l'explotació de ports i dàrsenes.

Disposició transitòria segona **Delimitacions de les zones de servei portuàries**

Mentre no entrin en vigor els plans d'ús i gestió de cada port, s'han d'aplicar les delimitacions vigents de les zones de servei dels ports autonòmics recollides en el capítol 4 de l'annex 3 (Pla d'Accions del Pla General de Ports).

Disposició derogatòria única **Normes que es deroguen**

G
O
I
B
/

Queden derogades totes les disposicions de rang igual o inferior que contradiguin o resultin incompatibles amb el que disposa aquest Decret.

Disposició final primera
Desplegament normatiu

Es faculta el conseller de Mobilitat i Habitatge per dictar les disposicions administratives necessàries per desplegar i aplicar aquest Decret.

Disposició final segona
Entrada en vigor

Aquest Decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el Butlletí Oficial de les Illes Balears.

Palma,

La presidenta

El conseller de Mobilitat i Habitatge

Francesca Lluch Armengol i Socias

Josep Marí i Ribas

Capítol I Disposicions generals

Article 1

Definició i objecte del Pla

El Pla General de Ports de les Illes Balears constitueix l'instrument principal de planificació, projecció i ordenació del sistema portuari autonòmic en el seu vessant econòmic, social, territorial i ambiental.

Té per objecte recollir la ubicació i la classificació de les instal·lacions portuàries de les illes, amb criteris de sostenibilitat mediambiental i d'equilibri territorial; tenir cura de les interrelacions de les zones costaneres amb les d'interior, coordinar aquestes instal·lacions amb les xarxes de transport terrestre i donar resposta a les necessitats comercials, industrials, pesqueres i esportives del sistema portuari autonòmic.

És el marc necessari per fixar els models d'equipaments i serveis portuaris i establir els criteris generals als quals han d'ajustar-se els plans d'ús i gestió, i les normes generals de coordinació d'aquests amb els instruments d'ordenació territorial i urbanística.

Article 2

Àmbit d'aplicació

L'àmbit d'aplicació del Pla General de Ports comprèn el territori de les Illes Balears.

El seu àmbit material comprèn la xarxa de ports i instal·lacions portuàries i complementàries que es relacionen en l'annex de la Llei 10/2005, de 21 de juny, de ports de les Illes Balears, conforme a la delimitació de les zones de servei que figura en els plànols inclosos en el capítol 4 de l'annex 3 (Pla d'Accions del Pla General), segons el traspàs realitzat mitjançant el Reial decret 450/1985, de 20 de febrer, sobre traspàs de funcions i serveis de l'Administració de l'Estat a la Comunitat Autònoma de les Illes Balears en matèria de ports, i adscripcions de domini públic maritimoterrestre, tant de gestió directa com en règim de concessió.

Article 3

Actuacions no previstes en el Pla General de Ports

1. Les actuacions no previstes en el Pla estan prohibides de forma general a excepció de les següents:
 - a) Les actuacions de conservació o rehabilitació de dics o altres infraestructures portuàries derivades del manteniment necessari.
 - b) Les edificacions portuàries la regulació de les quals està basada en els plans d'ús i gestió.
 - c) Les derivades de problemes relacionats amb la seguretat o explotació portuària a conseqüència del canvi climàtic, casos de força major o de necessitat urgent i emergència.
2. Entre les actuacions planificades i d'acord amb els principis que regeixen aquest Pla General no es preveu la construcció de nous ports ni d'obres marítimes d'ampliació dels existents amb la finalitat única d'incrementar l'oferta d'amarratges; de manera que aquestes actuacions es prohibeixen durant la vigència d'aquest.
3. En qualsevol cas totes les actuacions per executar s'han de sotmetre a la tramitació corresponent d'acord amb la normativa aplicable i, en especial, a la tramitació d'avaluació d'impacte ambiental.

Article 4

Principis generals

Les actuacions i mesures previstes en el Pla General de Ports de les Illes Balears s'han d'ajustar als principis següents:

- a) Protecció i manteniment del domini públic portuari.
- b) Protecció de la seguretat d'empreses i persones usuàries.
- c) Prestació adequada dels serveis portuaris d'acord amb criteris de qualitat.
- d) Funcionament dels serveis públics d'acord amb criteris d'eficàcia, eficiència i bona administració.
- e) Harmonització del sistema portuari amb la planificació territorial i urbanística.
- f) Utilització racional del litoral i dels recursos naturals i preservació dels valors culturals, patrimonials, paisatgístics i mediambientals dels espais portuaris.
- g) Lluita contra el canvi climàtic.
- h) Col·laboració i coordinació d'administracions públiques amb competències o interessos concurrents en la matèria.
- i) Eficiència en la gestió econòmica.
- j) Foment de la pràctica d'activitats culturals, esportives i docents.

Article 5 Objectius estratègics

Els objectius estratègics del Pla General de Ports de les Illes Balears són els següents:

- a) Planificar les prioritats d'actuació en els ports d'interès autonòmic amb un horitzó temporal de l'any 2033.
- b) Garantir una política estratègica comuna que satisfaci la necessitat de conjuminar les administracions competents en ports esportius a les Illes Balears amb una planificació adequada i un desenvolupament sostenible del sector, tenint en compte les competències de cada una de les administracions.
- c) Adequar l'oferta a la demanda amb criteris de sostenibilitat i viabilitat dels valors ambientals, socials, econòmics i paisatgístics del litoral balear, i posar el focus a cobrir la demanda dels navegants, més que en la custòdia de les embarcacions, en funció del resultat de l'anàlisi de capacitat de càrrega.
- d) Adaptar les instal·lacions portuàries amb risc alt davant dels efectes del canvi climàtic, mitjançant el pla inclòs en la línia d'actuació PIMA Adapta Costes segons l'Acord del Consell de Ministres d'1 de setembre de 2017, i mitigar-ne els efectes negatius, d'acord amb les previsions de la Llei 10/2019, de 22 de febrer, de canvi climàtic i transició energètica.
- e) Definir una oferta diversificada en la nàutica esportiva considerant, d'una banda, continuar amb el desenvolupament d'una oferta nauticorecreativa de qualitat i valorada notòriament, que continuï atraient un turisme nàutic de qualitat, element important en el PIB balear; i, d'altra banda, oferir alternatives perquè tota la població balear pugui gaudir de la mar com a font d'oci, en funció del resultat de l'anàlisi de capacitat de càrrega.
- f) Determinar iniciatives per a la cobertura de la demanda amb respecte al medi ambient, a partir d'un nou enfocament, basat a donar servei a les persones que volen navegar i no a planificar noves places d'amarratge en aigua, en funció de l'evolució del nombre d'embarcacions previst en el mercat tenint en compte per a això el resultat de l'anàlisi de la capacitat de càrrega.
- g) Atendre la demanda d'atracada pesquera, activitat amb importància econòmica que precisa dels seus espais en els ports de les Illes Balears, atesa l'estacionalitat de les captures d'algunes espècies, la qual cosa determina en alguns ports la necessitat de tenir espais complementaris més enllà dels estrictament necessaris per a les embarcacions de base, i que ha de permetre l'acolliment d'embarcacions amb base en un altre port en algunes èpoques de l'any.

GOIB
/

- h) Millorar la capacitat i funcionalitat del port exterior de Ciutadella.
- i) Potenciar l'interès per la nàutica dels futurs usuaris a través del xàrter i les noves iniciatives d'embarcacions multiús-multipropietat.
- j) Fomentar la clientela nauticoesportiva forània, com a element important per al desenvolupament sanejat del sector i del turisme en general.
- k) Promocionar la creació d'un portal comú de reserves, amb la finalitat de facilitar als clients nàutics la presa de decisions i els trànsits a les illes.
- l) Promocionar i fomentar la nàutica esportiva i el patrimoni històric material i immaterial que suposa la nàutica a les Illes Balears entès com una forma de vida dels habitants d'aquesta terra que es materialitza en la navegació tant recreativa com esportiva.

Article 6

Relació amb els instruments d'ordenació territorial

1. El Pla General de Ports no pot contradir les determinacions que estableixen les Directrius d'ordenació territorial. Els plans territorials insulars i el Pla General de Ports tenen el mateix rang. No obstant això, en cas de conflicte amb els plans territorials insulars, han de prevaler les determinacions del pla que tengui un caràcter més específic per raó de la matèria.
2. El Pla General de Ports preval sobre qualsevol altra norma o instrument urbanístic o d'ordenació territorial per raó de la matèria, igual que l'assignació dels usos portuaris en el litoral que estableixin els plans d'ús i gestió d'acord amb el que preveu l'article 13 de la Llei 10/2005, de 21 de juny, de ports de les Illes Balears.

Article 7

Relació amb els instruments d'ordenació urbanística

1. L'ordenació urbanística dels ports ha de procurar la connexió i integració en l'entorn urbà i la creació de les condicions adequades per desenvolupar de manera eficaç les activitats portuàries, a fi de coordinar les necessitats portuàries amb les necessitats urbanístiques i l'interès públic.
2. Els instruments urbanístics de planejament general han de qualificar la zona de servei dels ports com a sistema general portuari i no poden incloure determinacions que suposin una interferència o pertorbació en l'explotació portuària.

G
O
I
B
/

3. Sens perjudici de l'aplicació directa de les determinacions del Pla General una vegada aprovat i publicat, els instruments de planejament general dels municipis afectats han d'adaptar-se al que s'hi estableix amb la primera revisió de l'instrument de planejament general que es redacti.
4. En la tramitació dels plans d'ús i gestió s'ha de garantir la intervenció dels municipis corresponents.

Article 8

Vigència i revisió del Pla

El Pla General de Ports de les Illes Balears té vigència fins a l'any 2033 i és susceptible de modificació, per a la qual cosa s'ha de seguir el procediment que preveu la normativa portuària. En cas que produeixi alteracions substancials dels models territorials és necessària una revisió del document mitjançant el mateix procediment d'aprovació que preveu la normativa portuària.

La revisió o modificació, una vegada aprovada i publicada, vincula el planejament urbanístic municipal i els instruments d'ordenació territorial en els mateixos termes que preveuen els articles 6 i 7.

Article 9

Valoració econòmica

El Pla General de Ports de les Illes Balears preveu una inversió total entre 2021 i 2033 de 60 milions d'euros aproximadament, dels quals 43 milions d'euros corresponen a la iniciativa pública.

Article 10

Avaluació ambiental

1. L'avaluació ambiental estratègica d'aquest Pla General no exclou l'avaluació d'impacte ambiental dels projectes que es deriven d'aquest, d'acord amb el que disposa la normativa vigent, en matèria d'espais de rellevància ambiental i de prevenció de riscos.
2. Qualsevol actuació que es pretengui desenvolupar sobre zones de *Posidonia oceanica* i altres comunitats bentòniques que no sigui de vigilància i que pugui afectar el fons marí ha de ser objecte d'avaluació d'impacte ambiental simplificada per afecció a ecosistemes marins, segons el que disposa el Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears (grup 7.9, annex II), sens perjudici que ja estigui inclosa en els annexos de la legislació en matèria d'avaluació ambiental. Qualsevol ús portuari diferent de la vigilància en aquestes zones s'ha d'incorporar en la planificació del port, amb una avaluació ambiental estratègica prèvia.

3. En els plans d'ús i gestió o projectes que despleguin aquest Pla s'han d'analitzar els impactes que el projecte pugui tenir des de la perspectiva del canvi climàtic i s'han de proposar mesures per mitigar els efectes negatius amb reducció d'emissions, de consum d'energia primària i introducció de renovables, conforme a les previsions de la Llei 10/2019.

Article 11

Interpretació del Pla

1. Els dubtes en la interpretació del Pla produïts per imprecisions o per contradiccions contingudes en els documents s'han de resoldre atenent als criteris de major protecció ambiental, de protecció integral del patrimoni cultural i del desenvolupament sostenible, així com de menor ocupació del domini públic, i s'ha d'aplicar en tot cas el principi general d'interpretació integrada de les normes.
2. En el cas que es doni un conflicte irreductible entre la documentació imperativa del Pla General que no es pugui resoldre atenent als criteris generals determinats per l'ordenament jurídic, preval el que s'estableixi en la documentació gràfica sobre l'escrita; i dins de la documentació escrita, aquella amb caràcter de norma. En cas de dubte, les determinacions s'han d'interpretar amb relació al context en què s'ubiquin dins del text, així com a d'altres determinacions incloses en la normativa.

Capítol II

Plans d'ús i gestió

Article 12

Contingut dels plans d'ús i gestió

1. Els plans d'ús i gestió, com a instruments d'una ordenació portuària més detallada, han d'establir les directrius per garantir una explotació eficient dels ports i de les instal·lacions marítimes i el seu desenvolupament.

Aquests plans han d'incloure determinacions relatives a la delimitació de les zones de servei, i han de contenir les adscripcions de domini públic corresponents, la definició de zones i assignació d'usos en l'àmbit portuari i la justificació de la necessitat o conveniència, així com les mesures dirigides a satisfer adequadament la prestació dels serveis portuaris i a garantir-ne la seguretat.

2. D'acord amb les determinacions del Pla General de Ports, els plans d'ús i gestió han d'especificar els criteris d'ordenació, ús i gestió de les edificacions, les instal·lacions i els espais portuaris.

Aquests plans han de contenir les previsions de desenvolupament dels ports i la seva connexió amb les xarxes de transport terrestre i de serveis, així com l'ordenació de les edificacions d'acord amb l'entorn urbà proper al port, que ha d'incloure determinacions sobre usos urbanístics tals com tipologia, altura, volum, ocupació i aparcaments. Així mateix, han d'incloure les mesures relatives a protecció mediambiental i patrimonial, els plans d'emergències i directrius per preservar el patrimoni històric en l'àmbit de cada port.

Article 13

Avaluació ambiental dels plans d'ús i gestió

1. Els plans d'ús i gestió han de ser objecte d'avaluació ambiental estratègica segons els criteris establerts en el Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, aprovat pel Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost. En cas que aquests plans puguin implicar un increment de la demanda d'aigua, s'ha d'acreditar l'existència de recursos hídrics suficients per atendre aquest increment.
2. Els plans d'ús i gestió han de complir amb la disposició transitòria primera del Decret 25/2018, de 27 de juliol, sobre la conservació de la *Posidonia oceanica* a les Illes Balears, quan hi hagi praderies de posidònia en el domini públic portuari.

Article 14

Efectes de l'aprovació dels plans d'ús i gestió

1. L'aprovació de la delimitació de la zona de servei en aquests plans porta implícita la declaració d'utilitat pública, als efectes que preveu la legislació d'expropiació forçosa, dels béns de propietat privada, com també l'afectació a l'ús públic portuari dels béns patrimonials o de domini públic de l'Administració de la Comunitat Autònoma que siguin d'interès per al port.
2. L'aprovació dels plans d'ús i gestió du implícita la declaració d'utilitat pública a l'efecte del rescat de les concessions que requereixi l'execució del pla.

Les concessions que resultin incompatibles amb les determinacions del pla s'hi hauran d'adaptar. A aquest efecte, han de revisar-se o modificar-se les condicions que calgui o, si escau, ha de rescatar-se la concessió segons el que preveu la normativa portuària.

3. Una vegada aprovat definitivament el pla, les obres d'infraestructura portuària, urbanització, pavimentació, equipament i de construcció d'edificis autoritzades per Ports de les Illes Balears es poden executar en absència del planejament urbanístic o de l'adaptació al pla d'ús i gestió.

4. Únicament es poden autoritzar obres no previstes en el pla d'ús i gestió del port en casos d'urgència acreditada o d'excepcional interès públic.

El projecte s'ha de tramitar en la forma que preveu l'article 11 del Decret 11/2011, de 18 de febrer, d'aprovació del Reglament de desenvolupament i execució de determinats aspectes de la Llei 10/2005, de 21 de juny, de ports de les Illes Balears, de manera que, oït l'ajuntament corresponent, el Consell de Govern ha de tenir en compte aquestes circumstàncies.

Aprovada l'execució de les obres, s'ha d'iniciar en el termini màxim de dos mesos el procediment per modificar el pla d'ús i gestió d'acord amb el que disposa la normativa portuària.

Article 15

Revisió dels plans d'ús i gestió

Els plans d'ús i gestió s'han de revisar, en tot cas, quan s'alterin les determinacions formulades pel Pla General de Ports, quan es produeixi un canvi substancial dels usos prevists per a les diferents zones, o quan s'hagi de rectificar la delimitació de les zones de servei, per incorporació de nous béns a aquestes o per desafectació de béns de domini públic portuari que ja no resultin necessaris per complir les seves finalitats.

Capítol III

Classificació dels usos

Article 16

Serveis portuaris

1. Són serveis portuaris generals aquells serveis comuns que són titularitat de Ports de les Illes Balears dels quals es beneficien les persones usuàries del port sense necessitat de sol·licitud, com poden ser el servei d'ordenació, coordinació i control del tràfic portuari; els serveis de prevenció, vigilància, seguretat i policia, sens perjudici de les competències que corresponguin a altres administracions; el servei d'enllumenat de zones comunes o el servei de neteja de les zones comunes. En tot cas, tenen aquesta consideració les activitats assenyalades en l'article 43 de la Llei 10/2005, de 21 de juny, de ports de les Illes Balears, i s'han de prestar en la forma indicada en l'article 44 de la Llei esmentada.
2. Són serveis portuaris bàsics les activitats que permeten la realització d'operacions de tràfic portuari, en condicions raonables de seguretat, continuïtat, regularitat, cobertura, qualitat i preu, i de respecte al medi ambient. En tot cas, tenen aquesta consideració les activitats indicades en l'article 45 de la Llei 10/2005.

3. Els serveis portuaris que s'han de prestar en les dàrsenes i en els ports esportius gestionats en règim de concessió són els relacionats en l'article 54 de la Llei esmentada, i els ha de prestar el mateix concessionari o tercers que disposin de l'autorització corresponent.

Article 17

Classificació d'usos

Els usos que preveu el Pla General de Ports de les Illes Balears són els següents:

- a) Ús pesquer: inclou les activitats de descàrrega, manipulació, transport de pesca fresca i comercialització del tràfic pesquer, estades, avituallament i els serveis i operacions complementàries consegüents.

Requereix la utilització d'instal·lacions d'atracada, abric i navegació, d'edificis com a llotges, per a confraries o magatzems, eixugadors de xarxes, apilament de càrrega associat a la pesca, rampa d'avarada, estacionament de vehicles, zones d'aqüicultura i cultiu o qualsevol altra construcció associada a aquest.

- b) Ús nauticoesportiu: implica el desenvolupament d'activitats nàutiques, esportives, recreatives i d'oci marítim, estades, avituallament i en general serveis portuaris als navegants, com l'amarratge, desamarratge i avarada d'embarcacions esportives o d'esbarjo.

Suposa l'ús d'infraestructures d'atracada abric i navegació, de boies d'ancoratge, pantalans de temporada i instal·lacions de senyalització marítima, entre d'altres; d'edificis, locals i instal·lacions associades a l'activitat nauticoesportiva, com les destinades a l'ensenyament nàutic, busseig, regates i altres activitats vinculades als ports, equipaments administratius, magatzems, locals per a venda i reparació d'efectes navals, marines seques, moll varador, escars o tallers i qualsevol altra construcció associada a aquest.

- c) Usos portuaris bàsics: altres activitats i serveis portuaris bàsics, com l'embarcament i desembarcament de passatge, la càrrega i descàrrega d'equipatges i vehicles en règim de passatge i el dipòsit i transport horitzontal de mercaderies. Així mateix, els usos destinats a la prestació d'altres serveis públics com el proveïment, sanejament i depuració d'aigües residuals; control d'abocaments; el subministrament d'energia elèctrica i gas; el servei de telecomunicacions, radiocomunicació, telefònic, telemàtic i de VHF; la recollida i tractament dels residus sòlids, i altres anàlegs, que inclou les activitats de provisió, control i gestió d'aquests serveis.

Implica la utilització de zones comunes en les quals es desenvolupa el trànsit de persones, vehicles de transport individual i col·lectiu, i de mercaderies, així com les que permeten la permanència d'aquests estacionats. En general, terminals, vials rodats, vials restringits o mixts, superfícies per als vianants,

aparcaments en superfície i subterranis, punts nets, edificacions, instal·lacions i usos associats a les xarxes d'infraestructures de proveïment, sanejament, xarxa elèctrica, xarxa de gas i subministrament de combustible, telecomunicacions i serveis de comunicació, àrees d'estada i altres anàlogues.

- d) Usos comercials: activitats comercials o de serveis, industrials, artesanes o de naturalesa similar relacionades o no amb l'activitat portuària que, sense tenir el caràcter de serveis portuaris, es duen a terme en la zona de servei, com l'activitat d'hostaleria, el transport marítim turístic o el de xàrter.

S'inclouen les activitats desenvolupades per altres administracions públiques amb competència en sectors vinculats a l'activitat portuària, com vigilància duanera, seguretat pública, inspecció, control d'entrades i sortides de persones i mercaderies, salvament marítim, vaixells científics o oficines d'informació turística.

La localització en la zona de servei està justificada per raó de servei al tràfic portuari o per ser necessàries o convenients per la utilitat que presten a les persones usuàries. Afavoreixen l'equilibri social i econòmic de l'entorn en el qual se situen els ports, i requereixen la utilització de zones d'activitats logístiques, atracades, instal·lacions o locals associats a aquests.

- e) Altres usos no estrictament portuaris: activitats vinculades a la interacció port-municipi, culturals, lúdiques o d'esplai com exposicions, certàmens firals, concerts, esdeveniments puntuals de curta durada que impliquen la utilització d'espais lliures, places, zones enjardinades o pavimentades, instal·lacions i locals associats a aquests.

Article 18

Usos permesos

En la zona de servei portuària poden autoritzar-se aquestes activitats, instal·lacions i construccions i, en general, les que tinguin per objecte atendre les funcions i els usos propis de cada port, les instrumentals o complementàries de les activitats anteriors, i les de caràcter comercial, cultural, esportiu, recreatiu o similar que siguin necessàriament complementàries de l'activitat portuària o marítima i que afavoreixin l'equilibri econòmic i social del port, sens perjudici dels permisos o llicències que puguin ser exigibles per disposició legal.

Així mateix, està permesa la realització i la difusió de publicitat per mitjà de cartells informatius o rètols indicadors d'establiments o serveis, autoritzats prèviament i que tinguin per objecte la identificació del nom, propietari o prestador del servei, i la publicitat per a activitats esportives, recreatives, socials i culturals que es desenvolupin en el domini públic portuari.

En tot cas, en les zones de servei portuàries no es pot dur a terme publicitat oral, dinàmica i per mitjans acústics situats en l'exterior de les edificacions i en els espais portuaris marítics.

Capítol IV

Contingut substantiu i documental del Pla

Article 19

Contingut del Pla

El Pla General de Ports de les Illes Balears s'estructura de la forma següent:

- Document 1. Política estratègica.
- Document 2. Estudi del medi costaner, per valorar l'impacte de les instal·lacions existents i el que suposaria la instal·lació de noves infraestructures sobre el territori i l'economia de l'arxipèlag.
- Document 3. Inventari de les instal·lacions nauticoesportives de les Illes Balears. Es divideix en quatre seccions per illes i cada secció recull tant les instal·lacions dependents de l'Autoritat Portuària de Balears com les dependents de Ports de les Illes Balears.
- Document 4. Pla d'accions. Estableix un marc general de decisió sobre les possibles pautes que s'han de seguir en la implementació d'una política estratègica satisfactòria amb relació a l'ordenació del sistema portuari.

Dins del Document 4 es destaca la presentació com a annex del Pla d'Adaptació al Canvi Climàtic dels Ports de les Illes Balears.

- Document 5. Impacte de les actuacions proposades en el grau de cobertura de la demanda, basat en l'Estudi de demanda elaborat per Ports de les Illes Balears en els anys 2014-2015 i actualitzat el 2018.
- Document 6. Estudi econòmic.
- Document 7. Indicadors de seguiment del Pla.
- Document 8. Documentació mediambiental. S'incorpora la declaració ambiental estratègica, amb resum per al desenvolupament de la integració dels aspectes ambientals que indica.

Article 20

Línies d'actuació

Les línies d'acció i mesures que proposa el Pla General de Ports de les Illes Balears per donar compliment als objectius marcats són les següents:

1. Línia d'actuació 1. Planificació comuna, normativa i fiscalitat.

Consisteix a optimitzar la gestió dels ports a través d'instruments normatius i de coordinació administrativa que permetin la promoció d'iniciatives tant normatives com fiscals, que millorin la competitivitat del sector nàutic balear. A aquests efectes, es potencia la creació d'un comitè o consorci permanent amb representació de les administracions competents en matèria portuària .

2. Línia d'actuació 2. Planificació de les infraestructures.

Té especial rellevància per donar resposta, de forma sostenible i respectuosa amb el territori i el medi litoral, al major grau de cobertura de la demanda; amb l'objectiu últim de no generar noves places d'atracada per a un creixement tendencial del nombre d'embarcacions, sinó d'incidir en els hàbits i en què la demanda es vegi afectada per les decisions preses en el Pla. Per a això, destaquen les propostes següents:

- 2.1. Anàlisi de la possibilitat de reorganització de la làmina d'aigua abrigada, destinada prèviament per a altres usos o d'espais en terra per a la ubicació de noves atracades. No es preveu la creació de noves instal·lacions portuàries.
- 2.2. Estudi de la instal·lació de camps de boies adjacents a les instal·lacions portuàries, per donar servei en les puntes de demanda, en temporada estival.
- 2.3. Foment de les marines seques, que permetin tenir el vaixell situat permanentment en la zona portuària i només avarar-lo a la mar quan hi hagi previsió d'ús, a partir de la recerca d'ubicacions idònies per construir-ne, amb criteris de preservació ambiental i d'integració amb l'entorn.
- 2.4. Estudi de les rampes existents i recerca de sòls adjacents per construir aparcaments per als remolcs de les embarcacions.

En els projectes de marines seques, aparcaments o actuacions que suposin ocupació d'espais lliures públics o zones verdes en sòls urbans, s'han d'estudiar mesures de compensació amb superfícies i característiques ambientals iguals o similars a les afectades, d'acord amb l'ajuntament corresponent.

- 2.5. Actuacions derivades de la necessitat d'adaptació al canvi climàtic per resoldre problemes d'explotació portuària i millora de les obres d'abric en els ports existents.

Una altra de les accions rellevants previstes per a la gestió portuària és la realització d'un pla de gestió del material de dragatge en les Illes Balears.

Aquest pla ha de preveure una anàlisi prèvia del material per extreure per determinar la diversa tipologia fisicoquímica. D'acord amb els resultats de l'anàlisi prèvia, s'ha de concretar la manera de gestió dels dragatges segons la tipologia del material previst per extreure.

Així mateix, ha de contenir una previsió de punts d'abocament que compleixin amb la normativa vigent en matèria de residus.

Aquest pla ha de subjectar-se a avaluació ambiental i tenir en compte les determinacions del Decret 25/2018.

3. Línia d'actuació 3. Foment de l'ús compartit de les embarcacions.

La tercera línia està destinada a fomentar l'índex d'activitat de les embarcacions, a través de la propietat compartida o de les embarcacions multiusuari.

4. Línia d'actuació 4. Excel·lència en la gestió dels ports: qualitat de serveis, gestió mediambiental i implementació tecnològica.

Aquesta línia planteja i fomenta l'excel·lència en la gestió dels ports a través d'una sèrie d'instruments que facilitin la millora dels sistemes de qualitat de la gestió com són la implantació de certificats de qualitat i medi ambient en els ports de gestió directa, la formació dels gestors i la millora de la seguretat i vigilància. A més, s'ha d'impulsar la gestió mediambiental que permeti una optimització de la recollida selectiva i tractament dels residus, la millora de les accions de lluita contra la contaminació i la sensibilització i formació ambiental. També s'ha de potenciar la reutilització i l'estalvi.

Així mateix, es despleguen mesures destinades al desenvolupament dels serveis relacionats amb l'ús de les tecnologies de la informació i comunicació, i el desenvolupament d'R+D+I i implementació tecnològica en l'àmbit portuari. També es potencia l'accessibilitat de persones amb mobilitat reduïda als ports i pantalans.

5. Línia d'actuació 5. Foment del sector nàutic.

Proposa mesures a iniciativa de l'Administració que passen per potenciar el sector nàutic de les Illes i fer-lo accessible a qualsevol persona interessada, a través de la creació d'instruments que millorin l'oferta i afavoreixin una cultura nàutica. Així mateix, s'estableixen diverses mesures destinades a la promoció, comunicació i accessibilitat a la informació dels serveis que es presten

Annex de la normativa del Pla General de Ports de les Illes Balears

1. Relació d'actuacions incloses en el Pla que queden subjectes als condicionants vinculants que per a l'avaluació ambiental o execució dels diferents projectes es determinen en l'apartat 2 de la Declaració ambiental estratègica (BOIB núm. 89, de 9 de juliol de 2022):

a) Actuacions en tramitació o que han estat objecte de declaració d'impacte ambiental (DIA):

— Actuació 5.5: Port de s'Estanyol. Millora de les obres d'abric de la zona d'avarada.

— Actuació 4.7: Portocolom. Nova rampa i esplanada. Actuació 4.8: Recuperació patrimonial de la rampa.

— Actuació 1.4: Canvi de la bocana i reordenació interior del port de s'Arenal (Llucmajor).

— Actuació 1.8: Ampliació del port d'Addaia en la làmina d'aigua abrigada.

— Actuació 1.9. Reforma integral del port de Fornells.

b) Altres actuacions:

— Actuació 4.2: Nova rampa d'avarada en el port de Cala Gamba.

— Actuació 4.11: Ampliació de la zona de servei i rehabilitació de la rampa d'Estellencs.

— Actuació 4.13: Construcció d'una zona d'aparcament en l'àmbit de la rampa des Barcarès.

— Actuació 4.19. Reforma de la rampa del port de Portinatx.

— Actuació 4.22. Condicionament de la rampa i aparcament a sa Caleta.

2. En els plans d'ús i gestió s'han de recollir com a directrius els condicionants dels diferents informes sectorials remesos en la tramitació d'aquest Pla en matèria de residus, aigua i depuració, energia, canvi climàtic, atmosfera, mobilitat, planificació i ordenació territorial, contaminació acústica i lumínica, patrimoni, espais de rellevància ambiental i biodiversitat.

3. En els plans d'ús i gestió i actuacions que suposin un increment de l'oferta prevista en aquest Pla General o que es derivi d'aquest, s'ha d'avaluar la capacitat

G
O
I
B
/

de càrrega de l'àmbit d'actuació en el qual es vulgui instaurar, tenint en compte els aspectes ambientals (abiòtics, biòtics i socioeconòmics) intrínsecs de cada lloc

4. Les actuacions incloses en el Pla han de complir les directrius que estableix l'apartat 5 de la declaració ambiental estratègica quant a afecció a la posidònia i altres plantes marines, sobre els polígons i àrees d'ancoratge que figuren en el Pla i per a actuacions que impliquin dragatges.

Contingut del Pla General de Ports de les Illes Balears

